

Jak skutecznie integrować Romów

Wpisany przez Kasia Stelmaszczyk-Mikulska
poniedziałek, 11 kwietnia 2011 13:10

Społeczność europejskich Romów, licząca 10-12 mln osób, w dalszym ciągu boryka się z dyskryminacją, wykluczeniem i ograniczaniem należnych jej praw, a jednocześnie poszczególne państwa, nie wykorzystując potencjału tej społeczności, tracą możliwość zwiększenia swoich dochodów i wydajności. Lepsza integracja społeczno-gospodarcza jest niezbędna, ale aby udało się ją wprowadzić w życie, potrzebne są wspólne działania na wszystkich szczeblach prowadzące do wyeliminowania różnych przyczyn wykluczenia.

W związku z tym Komisja Europejska przedstawiła dziś europejskie ramy krajowych strategii integracji Romów. Ramy te pomogą wyznaczyć kierunek krajowej polityki w odniesieniu do Romów oraz wykorzystać środki dostępne na poziomie UE na wsparcie działań integracyjnych. Ramy dotyczą w szczególności czterech tematów: dostępu do edukacji, miejsc pracy, opieki zdrowotnej i mieszkań. Państwa członkowskie powinny wyznaczyć własne cele krajowe w zakresie integracji Romów proporcjonalnie do liczebności społeczności romskiej przebywającej na ich terytorium oraz zależnie od swojej sytuacji wyjściowej.

„Pomimo dobrych chęci ze strony polityków na szczeblu krajowym zmiany w poziomie życia większości Romów następowały w ostatnich latach zbyt wolno” - stwierdziła komisarz UE ds. sprawiedliwości i wiceprzewodnicząca Komisji Viviane Reding. „Państwa członkowskie ponoszą wspólną odpowiedzialność za położenie kresu wykluczeniu Romów pod względem dostępu do edukacji, miejsc pracy, opieki zdrowotnej i mieszkań. Mamy tu do czynienia z poważnym wyzwaniem. Dlatego też wyznaczamy cele w zakresie integracji Romów i potrzebujemy wyraźnego zobowiązania do ich realizacji ze strony wszystkich europejskich stolic, regionów i miast. Nie można dłużej poprzestawać na dobrych chęciach. Przyszedł czas, aby przejść do działania. Najważniejsze jest dla mnie, aby wszystkie państwa członkowskie pomogły w tym, by każde dziecko romskie ukończyło przynajmniej szkołę podstawową”.

Społeczność romska w Europie żyje w znacznie gorszych warunkach społeczno-ekonomicznych niż reszta społeczeństwa. Z ankiety przeprowadzonej w sześciu państwach Unii

(Bułgaria, Litwa, Łotwa, Rumunia, Słowacja i Węgry) wynika, że tylko 42% dzieci romskich kończy szkołę podstawową, przy czym średnia unijna w tym zakresie wynosi 97,5%. Tylko 10% dzieci romskich uczęszcza do szkoły średniej. Jeśli chodzi o rynek pracy, wskaźnik zatrudnienia w tej grupie jest niższy od średniej, natomiast wyższy jest wskaźnik dyskryminacji. W kwestii warunków mieszkaniowych Romowie często nie mają dostępu do podstawowych usług komunalnych, takich jak bieżąca woda czy energia elektryczna. W zakresie zdrowia także pozostają w

Jak skutecznie integrować Romów

Wpisany przez Kasia Stelmaszczyk-Mikulska
poniedziałek, 11 kwietnia 2011 13:10

tyle - średnia długość życia wśród Romów jest o 10 lat krótsza od średniej unijnej, która wynosi 76 lat dla mężczyzn i 82 lata w przypadku kobiet.

Komisarz UE ds. zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego László Andor oświadczył: „Uporczywe wykluczanie społeczności romskiej jest niedopuszczalne w Europie dwudziestego pierwszego wieku, budowanej na zasadach równości, demokracji i praworządności. Warunki, w jakich żyje większość Romów, oraz ich relacje z resztą społeczeństwa w ostatnich latach tylko się pogorszyły”.

Komisarz podkreślił: „W przypadku niektórych krajów osiągnięcie celów założonych w strategii »Europa 2020« nie będzie możliwe bez przełomowych postępów w zakresie integracji Romów”.

Integracja Romów może wiązać się ze znacznymi korzyściami gospodarczymi. Społeczność romska - w której średnia wieku wynosi 25 lat, przy średniej unijnej wynoszącej 40 lat - stanowi coraz większą część ludności w wieku produkcyjnym. W Bułgarii i Rumunii Romowie stanowią jedną piątą wszystkich osób wkraczających po raz pierwszy na rynek pracy. Badania Banku Światowego wskazują, że pełna integracja Romów mogłaby przynieść gospodarkom niektórych krajów około 0,5 mld euro dzięki zwiększeniu wydajności i wpływów podatkowych oraz ograniczeniu kosztów opieki społecznej.

W przeszłości UE wielokrotnie podkreślała konieczność lepszej integracji Romów. Ostatnio uczyniła to w sprawozdaniu opublikowanym w kwietniu 2010 r. (

[IP/10/407](#)). Unijne ustawodawstwo (dyrektywa dotycząca równości rasowej) zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia mniejszościom etnicznym, między innymi Romom, równego dostępu do edukacji, mieszkań, opieki zdrowotnej i zatrudnienia. W grudniu 2010 r. powołana przez Komisję grupa zadaniowa ds. Romów stwierdziła, że nadal brakuje zdecydowanych i proporcjonalnych środków służących rozwiązaniu problemów znacznej części społeczności romskiej ([MEMO/10/701](#)). Należy teraz dołożyć więcej starań i dopilnować, by krajowa, regionalna i lokalna polityka integracyjna została jasno i wyraźnie ukierunkowana na Romów.

W związku z tymi ustaleniami opracowano, w formie unijnych ram, ukierunkowane podejście do kwestii integracji Romów polegające na wyznaczeniu **celów** w zakresie:

- **edukacji:** dopilnowanie, aby każde dziecko romskie ukończyło przynajmniej szkołę podstawową;

- **zatrudnienia:** zmniejszenie różnicy we wskaźniku zatrudnienia między społecznością romską a resztą społeczeństwa;
- **zdrowia:** zmniejszenie różnic w poziomie opieki zdrowotnej, na przykład przez zmniejszenie współczynnika umieralności wśród dzieci w społeczności romskiej;
- **mieszkań:** wyeliminowanie różnic w dostępie do mieszkań i usług komunalnych, takich jak woda i elektryczność. zmniejszenie różnic w poziomie opieki zdrowotnej, na przykład przez zmniejszenie współczynnika umieralności wśród dzieci w społeczności romskiej; zmniejszenie różnicy we wskaźniku zatrudnienia między społecznością romską a resztą społeczeństwa; dopilnowanie, aby każde dziecko romskie ukończyło przynajmniej szkołę podstawową;

Do końca 2011 r. państwa członkowskie będą musiały przedstawić **krajowe strategie integracji Romów**, w których określą, w jaki sposób zamierzają się przyczynić do osiągnięcia wyżej wymienionych celów. Opublikowane dziś ramy są zgodne z bardziej ogólnymi celami strategii „Europa 2020” w zakresie zatrudnienia, integracji społecznej i edukacji. Osiągnięcie tych celów jest tym ważniejsze, że pomoże państwom członkowskim w zrealizowaniu ogólnych celów strategii „Europa 2020”.

Komisja proponuje także rozwiązania pozwalające zagwarantować wydajniejsze wykorzystanie **środków unijnych** przeznaczonych na wsparcie integracji Romów. Komisja zachęciła państwa członkowskie do zmiany programów operacyjnych współfinansowanych przez fundusze strukturalne i Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, tak aby lepiej wspierały one projekty ukierunkowane na społeczność romską.

Ponadto, aby zagwarantować, że unijne ramy dla krajowych strategii przyniosą realne zmiany odczuwalne dla Romów, Komisja pragnie wdrożyć trwały **mechanizm monitorowania** służący pomiarowi wyników. [Agencja Praw Podstawowych UE](#), we współpracy z innymi organizacjami, ma do odegrania kluczową rolę w tym zakresie poprzez gromadzenie danych na temat społeczno-ekonomicznej sytuacji Romów. Komisja zwróciła się do państw członkowskich o wyznaczenie krajowych punktów kontaktowych, które zajmowałyby się zarządzaniem krajową strategią integracji Romów, monitorowaniem jej wdrażania oraz składaniem sprawozdań w tym zakresie. Komisja Europejska będzie co roku składać sprawozdanie z postępów poczynionych przez państwa członkowskie.

Przebieg procedury

Jak skutecznie integrować Romów

Wpisany przez Kasia Stelmaszczyk-Mikulska
poniedziałek, 11 kwietnia 2011 13:10

Romowie, stanowiący największą w Europie mniejszość etniczną, są częścią tego kontynentu od wielu stuleci, ale często spotykają się z uprzedzeniami, nietolerancją, dyskryminacją i wykluczeniem.

Wiele obszarów, w których należy zwiększyć integrację Romów - takich jak edukacja, zatrudnienie, opieka zdrowotna i mieszkania - wchodzi w zakres kompetencji krajowych lub regionalnych. UE ma jednak do odegrania ważną rolę poprzez koordynację działań państw członkowskich oraz pomoc w wykorzystaniu środków finansowych.

Latem 2010 r. Komisja Europejska oficjalnie przedstawiła stanowisko uznające Romów za obywateli UE, którzy powinni w pełni korzystać z przysługujących im praw, jak również wywiązywać się ze wszystkich obowiązków wynikających z prawa UE ([SPEECH/10/428](#) oraz [MEMO/10/502](#)).

Więcej informacji

Aktualności DG ds. Sprawiedliwości:

http://ec.europa.eu/justice/news/intro/news_intro_en.htm

UE a Romowie:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=518&langId=pl>

Strona internetowa wiceprzewodniczącej Komisji Europejskiej Viviane Reding, komisarz UE ds. sprawiedliwości

<http://ec.europa.eu/reding>

Strona internetowa László Andora, komisarza UE ds. zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego:

<http://ec.europa.eu/andor>